

Ref. nr.	Fase	Individueel	Label	Onderwerp	Vraag	Aantwoord
1	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Algemeen, ten aanzien van de aanbesteding.	In de vraagspecificatie staat dat een Plan van Aanpak, en een planning gevraagd wordt bij de inschrijving. Hoe worden de verschillende onderdelen die in het Plan van Aanpak gevraagd worden gewogen bij de kwalitatieve beoordeling?	Het Plan van Aanpak dient een duidelijke omschrijving te hebben wat Rijkswaterstaat kan verwachten van Odrachtnemer gedurende het project SOL. De kwalitatieve beoordeling is gebaseerd op de EMVI-BPKV-beoordelingsformat en Toelichting (zie bijlage E).
2	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Algemeen, ten aanzien van de aanbesteding.	In de vraagspecificatie staat dat een Plan van Aanpak, en een planning gevraagd wordt bij de inschrijving. Valt het in te dienen Plan van Aanpak onder de te verstrekken kwaliteitsdocumenten? En mag voor de aanpak en de in te zetten kennis en ervaring separate documenten worden aangeleverd?	1) Het Plan van Aanpak valt onder de kwaliteitsdocumenten, net als de planning. 2) Het Plan van Aanpak en de kennis en ervaring mag in separate documenten, zolang het allemaal maar wordt ingediend onder het kopje 'kwaliteit'.
3	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Algemeen, ten aanzien van de aanbesteding.	In de vraagspecificatie staat dat een Plan van Aanpak, en een planning gevraagd wordt bij de inschrijving. Gelden er nog nadere eisen ten aanzien van het in te dienen PVA (aantal pagina's e.d.) ?	Odrachtgever heeft geen vormvereisten meegegeven omdat zij van mening is dat Odrachtnemer ook zonder dergelijke richtlijnen in staat is een helder en prettig leesbaar plan van aanpak te verzorgen.
4	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Paragraaf 2.2., pagina 8; Paragraaf 6.1., pagina 20/21	De opdracht loopt van 11 april 2023 t/m 15 december 2023. In de opzet van het programma in de vraagspecificatie wordt gesproken over 3 activiteiten voor 2023 (ontwerpen basisconcept SOL, varianten basisconcept en toepassen basisconcept op pilotlocatie) en activiteiten voor het optiejaar 2024. Praktisch dekt de opdracht (na aftrek van de vakantperiodes een half jaar). Hoe moeten wij dit interpreteren? Informatie TenderNed en beschrijving in vraagspecificatie lijken niet overeen te komen. Waar moeten wij vanuit gaan qua opdrachtverlening?	De aangegeven werkzame periode die op TenderNed staat is correct. De drie activiteiten dienen Q4 2023 te worden afgerond. Eind 2023 wordt duidelijk of OG de optie tot verlening kan activeren. Indien daartoe besloten wordt, zal de opdracht tot eerste betaling eind Q1 2024 kunnen plaatsvinden en zullen de werkzaamheden tijdens dit kwartaal doorlopen.
5	Inschrijffase	Nee	Proces	Aanbestedingsleidraad - paragraaf 2.3 - Planning	In de planning wordt gesproken over 31 januari 2023 indienen vragen en over indienen offerte op 27 februari. In hoeverre is het mogelijk om nog een 2e vragenronde te faciliteren halverwege het traject, als partijen zich nader hebben verdiept in het onderwerp en sturen op onderwerpen die een nadere toelichting behoeven?	Gezien de politieke druk en bewegingen op de markt is er geen ruimte meer in de planning om een extra ronde vragenronde in te bouwen.
6	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A pagina 13 activiteit 5	Bedoelt u met de bepaalde voorgenomen configuratie de gemaakte keuze voor 1 variant (deelresultaat 5 van activiteit 2 pagina 11)?	Correct, er wordt inderdaad verwezen naar het resultaat van activiteit 2.
7	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A paragraaf 2.2., pagina 11	In paragraaf 2.2. pagina 11 wordt gesproken over de uit te werken varianten voor de business case (deelresultaat 2 en 3). Over welke varianten hebben wij het? Er wordt enerzijds gesproken over integratie van opwek in het basisconcept en over toepassing van vermogensmanagement en opslagschakels. Tegelijkertijd moet worden geanticipeerd op toekomstige regelgeving. Kortom veel variabelen, met als uitkomst een voorstel voor 1 voorkeursvariant voor toepassing voor het basisconcept op de pilotlocatie (deelresultaat 5). Is dit correct geïnterpreteerd? En over welke varianten hebben wij het?	Zie ook antwoorden op vragen 69, 74 en 87.
8	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage A paragraaf 2.1	Er worden regelmatig linkjes in de tekst vermeld, die niet werken, bijvoorbeeld in paragraaf 2.1. Kunnen de URL's gedeeld worden van deze verwijzingen?	De links zijn gecontroleerd en de niet-werkende zijn toegevoegd. Hfst 1: Alternative fuels infrastructure directive: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0259 Hfst 2: De aanpassingen in de netcodes: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037940/2022-12-18
9	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A paragraaf 2.1 (pagina 7)	"Welke toekomstige aanpassingen van de netcodes, die worden voorbereid door de ACM moeten worden meegenomen?"	Dat kunnen we op dit moment niet zeggen. De vigerende elektriciteitswet zal naar verwachting in 2024 worden vervangen door de energiewet en dat zal leiden tot aanpassing van bestaande netcodes. We kijken in deze opdracht wat wenselijk is en in het traject willen we met ACM verkennen of aanpassingen op bepaalde varianten te realiseren mogelijk zijn.
10	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A paragraaf 2.1 (pagina 7)	"Om te komen tot aanbesteedbare contracten" : Over welke aanbesteedbare contracten wordt hier gesproken?	Waar we in de documenten spreken over aanbesteedbare contracten of standaardcontracten bedoelen we de contractuele afspraken die te maken zijn tussen: RWS en de beheerder van de aansluiting en over de beheerder van de aansluiting en de netbeheerder, de CPO's, overige afnemers, een exploitant van een zonne-of windpark of een opslaglocatie. Ook gaat het om de contracten in het kader van grondtoelagen tussen het Rijk en de CPO's. Waar nodig zijn deze contracten aanbesteedbaar en waar nodig zijn dit contracten die bilateraal worden afgesloten.
11	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Zie paragraaf 1.2.2	De uitwerking voor de 5 locaties hebben uiteindelijk als doel om de doelstelling van het onderzoek te kunnen verwezenlijken en de 2e subdoelstelling	De tweede subdoelstelling is van belang om richtlijnen te geven in de afweging tussen hoofdbenadering 1 en 2. Bovendien is het ook van groot belang voor het tijdig realiseren van eventuele uitrol, hiervoor moet goed inzicht verschaft worden in de vraag op VZPs en wanneer en waar onderstations uitgebreid worden.
12	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A paragraaf 1.2	Andere pilots zullen als onderdeel van deze uitvraag gesimuleerd worden. Zie paragraaf 1.2, wat wordt verstaan onder gesimuleerd? (pag. 5) Idem paragraaf 2.3, pagina 13 en 15. Zijn deze simulaties gekoppeld aan de genoemde 5 locaties?	Klopt, het betreft een papieren uitwerking van de pilot locaties, ofwel simulatie van de genoemde pilot locaties. Hier zit de praktische redenering achter dat dit pilot en leerprogramma niet lang genoeg duurt om daadwerkelijk te kunnen realiseren. Let hierbij wel op dat de pilot locaties mogelijk kunnen wijzigen. Het is noodzakelijk dat bij deze papieren uitwerking wel alle stakeholders betrokken worden alsof het een fysieke pilot is.
13	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 pagina 1	Er wordt gesproken over 2900 lichte voertuigen en 115 zware voertuigen. Wat is het uitgangspunt voor dit onderzoek?	Dit betreft het aantal benodigde laadpunten op VZPs zoals berekend door TNO in hun studie - deze studie is hier (https://rwsduurzaamemobiliteit.nl/publicaties/rapport-presentatie-behoefte-infrastructuur/) terug te vinden.
14	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A paragraaf 1.2.1 pagina 5.	Op tenminste 1 VZP wordt een pilot uitgevoerd. Wanneer wordt het definitieve aantal bepaald?	We voeren 5 pilots uit waarvan er minimaal 1 fysiek. De andere zullen op papier, maar wel met alle stakeholders worden ontwikkeld. Waar mogelijk zullen we het aantal fysieke pilots uitbreiden. Pilots kunnen in 2023 nog wijzigen, maar zullen in overleg vastgezet worden.
15	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage E - in te zetten Kennis en Ervaring	Dienen we CV's in te dienen voor de aantoonbaarheid van kennis en ervaring? Zo ja, hoeveel CV's mogen we indienen?	Odrachtgever verlangt van inschrijver dat deze inzake de kennis en ervaring een overzicht van relevante werkervaring aanlevert waaruit de rol en de taak van de betrokken adviseurs/experts nader wordt toegelicht i.c.m. referentieprojecten.
16	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage A 6.2	..vaste prijs voor projectmanagement en op nalcaculatie per activiteit	Er is een gewijzigde inschrijfstaat opgenomen in de aanbestedingsdocumenten nav de NVI waar het andere projectmanagement is opgenomen. De oude inschrijfstaat komt hiermee te vervallen.
17	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage E - Helder en gestructureerd PVA	Is er een maximaal aantal pagina's voorgeschreven? En zijn er andere vormvereisten voor het pva?	Odrachtgever heeft geen vormvereisten meegegeven omdat zij van mening is dat Odrachtnemer ook zonder dergelijke richtlijnen in staat is een helder en prettig leesbaar plan van aanpak te verzorgen.
18	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A 2.2 Ontwerpen van basisconcept SOL voor beide hoofdbenaderingen	Er wordt gesproken over 2 hoofdbenaderingen, waarbij de eerste "een grotere aansluiting" betreft en de tweede "een onderstation bij een VZP". Echter wordt in 1.3.1 beschreven dat 2000 kVA niet toekomstigbestendig is en dat er standaard meer vermogen moeten worden gevraagd (optie 1), waar volgens ons inzien altijd een transformator(station) (optie 2) moeten worden geplaatst. De kosten voor optie 1 en 2 worden door een andere partij betaald, maar technisch zijn beide opties bijna gelijk, dus onze vraag is, kunt u verder toelichten wat het technische verschil is tussen de 2 hoofdbenaderingen?	Correct dat beide hoofdbenaderingen qua fysieke uitvoering aan de net-zijde nagenoeg identiek zijn. Echter wij zien een verschil in grootte van de aansluiting. Wij verwachten dat het voor de netbeheerder binnen hoofdbenadering 2 RNB brengt het net dichterbij mogelijk is dat de RNB een grotere aansluiting realiseert op basis van toekomst verwachtingen (zeg 2035-2040), maar niet het vermogen van de situatie in 2050 zal aanleggen. Een onderzoeksvraag is of hier met de RNB een (financieel) constructie voor kan worden afgesloten om dit wel mogelijk te maken.
19	Inschrijffase	Nee	Inhoud	RWS Juristen	Wat is de rol van de eigen juristen van RWS in dit project (willen zij enkel leren van de opdrachtnemer of fungeren zij ook als klankbord)?	Beide. De juristen van RWS fungeren ook als klankbord, datzelfde geldt voor de juristen van netbeheerders. Echter hebben zij mogelijk niet alle benodigde juridische kennis in huis en zullen zij dus leren van ON.
20	Inschrijffase	Nee	Uitvoering	Teamsamenstelling RWS	Hoe ziet het team van RWS eruit waar de gevraagde partij in mee draait en werkt deze mee aan het genoemde programma?	RWS werkt samen in een programma team, hiervoor zijn collega's uit verschillende onderdelen van de organisatie aangesloten allen hebben zij specifieke kennis 1) expertise opwek en het energieprogramma 2) expertise duurzame mobiliteit/ snelladen 3) link met regionale ontwikkelingen en stakeholders 4) link met projecten en programmering 5) juridische expertise 6) (verkeers)veiligheid & inrichting VZP 7) beleidstraject VZP van de toekomst 8) economische expertise 9) inkoop en aanbestedingsexpertise. Daar omheen zit een bredere schil aan collega's van andere departementen die aangesloten kunnen worden daar waar nodig.
21	Inschrijffase	Nee	Proces	Support afdeling inkoop RWS	Ondersteunt de afdeling inkoop van RWS bij het opstellen van contracten (activiteit 4)	Ja, afdeling inkoop is betrokken bij dit pilot - en leerprogramma onder andere om hierbij te ondersteunen, dat geldt ook voor onze juristen. Daarnaast zijn er standaard contractformats waar ON gebruik van kan maken.
22	Inschrijffase	Nee	Proces	Klankbordgroep	Is het de insteek dat RWS een vaste klankbordgroep (samengesteld uit de diverse stakeholders) samenstelt of dient steeds per activiteit een specifieke klankbordgroep vastgesteld te worden? En, in beide gevallen, worden deze partijen door RWS betrokken of is het de verantwoordelijkheid van de ON om de juiste stakeholders te betrekken?	Het is de verantwoordelijkheid van RWS om de juiste stakeholders te betrekken - er is een vaste klankbordgroep waar voor sommige activiteiten specifieke stakeholders bij aan gesloten worden.
23	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Activiteit 3	Is het juist geïnterpreteerd dat Activiteit 3 zich beperkt tot en met het opstellen van het technisch ontwerp en dat de feitelijke realisatie dus buiten deze opdracht valt en ook de aansturing van deze realisatie niet onderdeel is van de werkzaamheden van de ON	Klopt, het betreft een papieren uitwerking van de pilot locaties, ofwel simulatie van de genoemde pilot locaties. Hier zit de praktische redenering achter dat dit pilot en leerprogramma niet lang genoeg duurt om daadwerkelijk te kunnen realiseren. Het is overigens wel mogelijk en ook gewenst om een alternatieve pilot locatie te selecteren waar geen aansluitproblematiek geldt.
24	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Pilot locaties	Aangegeven wordt dat de pilotlocaties nog kunnen wijzigen, wanneer verwacht RWS de definitieve pilotlocaties vast te stellen of is afstemming over en selectie van de definitieve locaties ook onderdeel van het proces waar ON bij betrokken is	De locaties kunnen inderdaad nog wijzigen en definitieve vaststelling zal plaatsvinden met ON.

25	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Vormvrij	Klopt het dat het kwalitatieve deel van de inschrijving volledig vormvrij is, en er ook geen maximum aantal pagina's aan gesteld is? Zo nee, welke eisen gelden voor het kwalitatieve deel van de inschrijving?	Oprachtgever heeft geen vormvereisten meegegeven omdat zij van mening is dat Opdrachtnemer ook zonder dergelijke richtlijnen in staat is een helder en prettig leesbaar plan van aanpak te verzorgen. Graag verwijst aanbestedende dienst u naar paragraaf 5.1.1 Opstellen plan van aanpak van Bijlage I Vraagspecificatie en Bijlage E EMVI-BPKV-beoordelingsformat waarin de aandachtspunten zijn vermeld waarop wordt beoordeeld.
26	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	kwalitatieve deel	Verwacht u voor het kwalitatieve deel van de inschrijving één integraal plan van aanpak dat conform Bijlage E wordt beoordeeld? Zo nee, wat verwacht u van aanpak te verzorgen?	Oprachtgever heeft geen vormvereisten meegegeven omdat zij van mening is dat Opdrachtnemer ook zonder dergelijke richtlijnen in staat is een helder en prettig leesbaar plan van aanpak te verzorgen.
27	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Inschrijfprijs	Wordt voor de inschrijfprijs de opgegeven prijs exclusief BTW gebruikt?	Voor de inschrijfprijs geldt dat de opgegeven prijs Excl. BTW dient vermeld te worden.
28	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Bijlage E	Welke inschrijfprijs wordt meegenomen om tot de fictieve inschrijfprijs te komen? Gaat het hier om de totale inschrijfprijs, inclusief het optie jaar? Of juist om de inschrijfprijs exclusief opties?	De manier waarop Aanbestedende Dienst de EMVI inregelt is 'gunnen op waarde' de kwaliteitswaarde die behaald kan worden op de EMVI zijn op verdeeld in zware en minder zware kwaliteitswensen. Het beoordelingsteam zal eerst individueel en dan in consensus de inschrijvingen beoordelen d.m.v. het geven van een cijfer. Dit is uw kwalitatieve inschrijving. In combinatie met uw financiële inschrijving zal dit resulteren in een fictieve inschrijving.
29	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Stelpost	De stelpost is in de vraagspecificatie vastgesteld op € 35.000 inclusief BTW. Op de inschrijvingsstaat dient de stelpost op te worden ingevuld te worden exclusief BTW. Hiermee lijkt u van alle partijen een inschatting van de omvang van de stelpost te maken, zonder enige bekendheid over de uit te voeren werkzaamheden binnen de stelpost. Dat lijkt ons niet redelijk. Bent u bereid om de stelpost jaar 1 en stelpost jaar 2 op de inschrijvingsstaat te laten vervallen? Zo nee, op welke manier verwacht u hier dat inschrijvers een vergelijkbaar voorstel kunnen doen?	Zoals aangegeven is de stelpost maximaal 35.000 inclusief BTW. Aanbestedende dienst heeft in de vraagspecificatie bij Activiteit 6 Leerprogramma met kennisoverdracht aangegeven dat er onderzoeksvragen door de opdrachtnemer beantwoord dienen te worden. Op dit moment is er geen zicht op de hoeveelheid van de vragen en/of de complexiteit hiervan. Wel is er aantal voorbeelden meegegeven ter illustratie. In Het is zaak om voor het leerprogramma voldoende expertise en capaciteit in te ruimen. In antwoord op uw vraag: Nee, aanbestedende dienst is niet bereid om de stelposten voor jaar 1 en jaar 2 te laten vervallen. Aanbestedende dienst verwacht dat inschrijver in zijn inschrijvingsstaat de stelpost voor € 35.000 incl. btw reeds opneemt in de inschrijving. U kunt een vergelijkbaar voorstel doen op basis van de hiervoor benoemde voorbeeldvragen.
30	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Inschrijfstaat	Klopt het dat voor elk deelproduct/ activiteit voor het aantal '1' ingevuld dient te worden?	Dit klopt.
31	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	uurtarief	Klopt het dat er geen tarief per uur opgegeven hoeft te worden?	Dit klopt, maar wel conform de bijlage I vraagspecificatie Inzicht in de ureninzet van de in te zetten experts per deelactiviteit welke toe de kwalitatieve onderdeel behoort.
32	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Voorwaarden voor verlenging	In paragraaf 6.2 beschrijft u de voorwaarden voor de verlenging. U benoemt dat uiterlijk eind Q1 van 2024 besloten wordt tot verlenging, tegelijkertijd worden de deelresultaten t/m activiteit 3 uiterlijk in Q3 2023 opgeleverd. Betekent dit dat de uitvoering van de werkzaamheden in Q1 van 2024 stilstaan? Zo nee, hoe zit dit dan wel in elkaar?	Eind 2023 wordt duidelijk of OG de optie tot verlenging kan activeren. Indien daartoe besloten wordt, zal de opdracht tot eerste betaling eind Q1 2024 kunnen plaatsvinden en zullen de werkzaamheden tijdens dit kwartaal doortopen.
33	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Activiteiten	Hoe verhouden de beschreven activiteiten/mijlpalen bij de planning (paragraaf 6.1) tot de zes activiteiten die in paragraaf 2.2 zijn beschreven? Het is nog niet duidelijk welke activiteit in de planning behoort tot welke activiteiten uit paragraaf 2.2.	De zes activiteiten omvatten deelactiviteiten die ook zijn benoemd in Hoofdstuk 2. Al deze deelactiviteiten worden genoemd in Hoofdstuk 6. Voor 2023 omvat activiteit 1 bijvoorbeeld de activiteiten 1 t/m 4 in Hoofdstuk 6.
34	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Varianten	Bij de planning (paragraaf 6.1) benoemt u in Q4 2023 de gemaakte keuze voor één variant. Om welke varianten keuze gaat het hier (bijv. keuze in hoofdrichtingen, varianten voor inpassing van zon en wind, of anders)?	Dit kan verwarendr overkomen. Het gaat hier om de keuze voor 1 variant per pilotlocatie. Dit is waar we eind 2023 willen staan.
35	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Klankbordgroep	Bij de planning (paragraaf 6.1) benoemt u een sessie met een klankbordgroep in Q4 2023. Wie zijn de leden van de klankbordgroep? En wat is het doel van deze bijeenkomst?	De rollen en verantwoordelijkheden moeten met de betrokken (rijks)partijen worden doorfeld om ervoor te zorgen dat de beste oplossing wordt gekozen en eieder zich hieraan committeert. De partijen die in ieder geval in de klankbordgroep zitten zijn: RWS, IenW, EZK, RVB en ACM.
36	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Integrale opbrengst	Wat verwacht u met de integrale opbrengst van alle deelactiviteiten te bereiken? En in hoeverre dienen we daar in de uitvoering van de werkzaamheden rekening mee te houden? Daarbij denken we bijvoorbeeld aan toekomstige besluitvorming over de toepassing, investeringen, kaders en opschaling van SOL.	Naast het omschreven doel in paragraaf 1.2.2 zal de opbrengst van dit pilot en leerprogramma gebruikt worden ter onderbouwing van het SOL concept. Dus de toets of dit technisch, juridisch en economisch haalbaar en realiseerbaar is door toepassing van in deze opdracht te ontwikkelen standaardcontracten. Daarnaast zal het dienen als onderbouwing voor een besluit m.b.t. mogelijke opschaling van een SOL op meer VZPs. Dit geldt als input voor het beleidsvisie traject VZP van de toekomst.
37	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	optie 2024	De werkzaamheden/ activiteiten 4 t/m 6 zijn onderdeel van de optie voor 2024 (o.a. benoemd in paragraaf 2.2). Op basis van welke inhoudelijke overwegingen besluit u om al dan niet van deze optie gebruik te maken (verder toegelicht dan in paragraaf 6.2 benoemd)?	De mate waarin de gekozen oplossing gedegen wordt bevonden en gedragen wordt door de verschillende keten partijen is hierbij van doorslaggevend belang.
38	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	basismodel	In activiteit vraagt een om het basismodel toe te passen op papier. Wat verstaat u onder 'toepassen op papier'?	Schriftelijke uitwerking/advisering/berekening, in plaats van het fysiek toepassen van het model. De pilots dienen uitgewerkt te worden met de (lokale)stakeholders. Deze advisering draagt dan bij aan de vorming van contracten én aan de simulator.
39	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Activiteit 3	In activiteit 3 (paragraaf 2.2) beschrijft u vijf pilotlocaties, die mogelijk nog kunnen wijzigen. Op basis waarvan zijn deze pilot locaties gekozen, en op basis waarvan stelt u de definitieve pilotlocaties vast?	Zie antwoord op vraag 85
40	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Werkpakketten	Op meerdere plaatsen in de vraagspecificatie spreekt u over het basiskoncept waarvoor onder activiteit 1 (in paragraaf 2.2) twee hoofdenaderingen worden uitgewerkt. Verwacht u dat de verdieping in de werkpakketten 2 t/m 6 plaatsvindt op basis van beide varianten, of maakt u – bijvoorbeeld op voorstel van de opdrachtnemer – een keuze voor de hoofdenadering die verder als 'het basiskoncept' wordt gebruikt?	Het basiskoncept is het stopcontact op land: een toekomst vaste aansluiting die op of nabij de VZP wordt gerealiseerd. We starten met twee hoofdenaderingen en een aantal varianten die uitgewerkt worden per pilot. Er is nu nog niet te zeggen of en in welke fase van het programma er gekozen gaat worden voor een hoofdenadering.
41	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Hoofdenaderingen	Uit beschrijft twee hoofdenaderingen voor het basiskoncept Stopcontact op Land (RWS vraagt grote aansluiting aan of netbeheerder realiseert onderstation nabij VZP). Op basis van welke onderzoeken, studies en of visies zijn deze twee ontwerpen voor het basiskoncept tot stand gekomen? Kunt u hier aanvullende documenten over delen?	Alle voorbereidende onderzoeken zijn aan de tender toegevoegd. Er ligt geen verdere studie ten grondslag aan de beide hoofdenaderingen.
42	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	pilot- en leerprogramma	In paragraaf 2.1 benoemt u dat u een partij zoekt die meedraait in het pilot- en leerprogramma. Wat verstaat u onder 'meedraait'?	We zijn op zoek naar een betrokken en zichtbare projectleider die een bepaalde mate van flexibiliteit toont. RWS werkt samen in een programmaatam en hoewel de OG ON relatie blijft bestaan, dient de ON hier zoveel mogelijk onderdeel van uit te maken.
43	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Vervolgstappen	Welke vervolgstappen verwacht RWS te zetten op basis van de opbrengst van de werkzaamheden van de opdrachtnemer?	Dit is geheel afhankelijk van de uitkomsten van dit pilot en leerprogramma. Mogelijk wordt de onderzochte oplossing opgeschaald naar (een gedeelte van de) 288 VZPs.
44	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Activiteiten	In paragraaf 2.2 geeft u aan dat 'voor zover RWS nu kan inschatten' er zes activiteiten worden voorzien. Welke flexibiliteit verwacht u van de opdrachtnemer om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen of activiteiten?	RWS realiseert zich dat er gezien de onzekerheden veel sprake zal zijn van voorschrijdend inzicht, van de ON wordt verwacht dat zij hiermee om kan gaan en in meebeweegt. Tegelijkertijd zal het doel niet veranderen, we willen de komende twee jaar SOL uitwerken en piloten om te zien of dit een wenselijk en opschaalbaar concept is.
45	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Aanvullende inzet	Verwacht u aanvullende inzet van de opdrachtnemer bovenop de beschreven activiteiten (in paragraaf 2.2) om het beschreven subdoel te bereiken? Zo ja, om welke inzet gaat dat?	Zowel de markt als het elektriciteitssysteem verandert snel. De varianten die geduid worden in deze uitvraag zijn geformuleerd op basis van het huidige inzicht. Mogelijk zullen er afvallen en mogelijk nieuwe bijkomen. Dit na overleg.
46	Inschrijfphase	Nee	Contract	Vraagspecificatie	De focus van de uitvraag ligt op het tweede subdoel uit paragraaf 1.2.2. Hoe verhouden de zes activiteiten (paragraaf 2.2) zich tot dit subdoel?	De zes activiteiten staan in dienst van het realiseren van het tweede subdoel zoals gesteld.
47	Inschrijfphase	Nee	Proces	Uitwerking voorstel	Tijdens de verdere uitwerking van ons voorstel ontstaan vaak aanvullende vragen. Ben u bereid om een tweede ronde voor het stellen van vragen te voorzien, bijvoorbeeld met een deadline van indienen op 8 februari 2023?	Gezien de planning van de aanbesteding is het niet mogelijk om een tweede vragenronde in te regelen. Zeker met een deadline van 8 februari, zien wij niet de toegevoegde waarde zo kort op de te NVI.
48	Inschrijfphase	Nee	Contract	Aanbesteding pilot	Zijn marktpartijen uitgesloten van het aanbestedingstraject voor de uitvoering van de pilots wanneer ze meedraaien bij het 'Integraal advies Stopcontact op Land'?	Nee, partijen die actief zijn in het leer- en pilotprogramma zijn niet uitgesloten voor toekomstige realisatie opdrachten. De resultaten van dit leerprogramma worden gedeeld bij de aanbesteding van de opschaling waardoor alle geïnteresseerde partijen een gelijk speelveld hebben.
49	Inschrijfphase	Nee	Inhoud	Maatschappelijke kosten en baten	Welk doel dient de MKBA, waar verwacht u de uitkomsten voor te gebruiken?	De keuze voor een bepaalde variant is niet alleen afhankelijk van de BuCa voor RWS, maar van alle ketenpartijen. Om zo uiteindelijk de transitie te faciliteren, zonder dat de prijs voor de eindgebruiker extreem stijgt. De uitkomsten van de MKBA gelden ter input voor de keuzes van varianten, evenals de keuze tussen de hoofdenaderingen. Om te bezien wanneer de minste maatschappelijke kosten worden gemaakt, worden deze tegen elkaar afgezet te worden.
50	Inschrijfphase	Nee	Proces	Datum Inschrijfphase	Is de aanbestedende dienst bereid om de datum van inschrijving met een week te verplaatsen van 27 februari naar 6 maart? Dit omdat de nota van inlichtingen redelijk kort op de inschrijvingsdatum zit en in deze nota kan nog belangrijke nieuwe informatie naar voren komen.	Gezien de politieke druk en bewegingen op de markt is er geen ruimte meer in de planning om de datum van inschrijving met een week te verplaatsen van 27 februari naar 6 maart. De Aanbestedingswet schrijft voor dat er een minimaal 10 kalenderdagen tussen de publicatie van de antwoorden op uw NVI en het indienen van uw Inschrijving.

					Er wordt gesproken over 2900 lichte voertuigen en 115 zware voertuigen. Wat is het uitgangspunt voor het vermogen voor het SOL?	Voor het pilot- en leerprogramma Stopcontact op Land heeft Elaad (in afstemming met TNO, Pantea, NKL, het KIM en PBL) uitgerekend hoeveel laadinfra voor personen, bestel en vracht voertuigen er nodig zijn op verzorgingsplaatsen en het bijbehorende laadvermogen. Deze resultaten worden eind februari bekend gemaakt, dan is het dus voor alle 288 VZPs duidelijk van welke vermogens uitgegaan kan worden.
51	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 pagina 1		
52	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Pagina 11	Begrijpen wij correct dat voor de afzonderlijke pilots zowel de twee hoofdbenaderingen voor het realiseren van een klant- of onderstation als de varianten voor opwek dienen te worden uitgewerkt?	Nee, dat is niet het geval. We werken per pilot de meest voor de hand liggende (variant op de) hoofdbenadering uit.
53	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Pagina 11	Voor activiteit 2 vraagt u geen MKBA, begrijpen wij dit correct?	Dit klopt.
54	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Pagina 11	De varianten die u neemt (activiteit 2, p. 11) gaan over de opwek, hierbij is het onderscheid naar hoofdbenaderingen (zie activiteit 1) niet relevant, begrijpen wij dit correct?	Varianten kunnen aansluiten van opwek zijn, maar ook opslag en/of de inzet van een vermogensmanager. De twee hoofdbenaderingen kennen eigen varianten zie ook antwoord op vraag 69.
55	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Pagina 10	Voor beide hoofdbenaderingen dient een businesscase en MKBA te worden uitgewerkt, is dit correct?	Dit klopt.
56	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Pagina 9	Ter verduidelijking: het basisconcept is hetzelfde als het basismodel en omvat 2 hoofdbenaderingen. Is dit correct?	Correct, basismodel en basisconcept zijn twee woorden met dezelfde betekenis. Per hoofdbenadering zal 1 basismodel worden ontwikkeld waarop vervolgens varianten worden verket.
57	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Pagina 5	Deze uitvraag richt zich op subdoel 2 "welke rol kan het Rijk spelen in het optimaal faciliteren van voldoende, toekomstbestendige netcapaciteit?". Begrijpen wij correct dat het bepalen van de omvang van voldoende, planbare netcapaciteit het onderwerp van subdoel 1 is, en daarmee buiten de scope van dit onderzoek valt, maar wel als input aan ons beschikbaar wordt gesteld?	Die interpretatie is correct. Subdoel 1 wordt door ElaadNL uitgewerkt en kan gezien worden als input voor subdoel 2, de scope van deze uitvraag.
58	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A Algemeen	Hoe verhoudt deze studie zich tot de activiteiten die vanuit Lola (Logistiek Laden) worden ondernomen?	Voor het pilot- en leerprogramma Stopcontact op Land heeft Elaad (in afstemming met TNO, Pantea, NKL, het KIM en PBL) uitgerekend hoeveel laadinfra voor logistieke voertuigen er nodig zijn op verzorgingsplaatsen. De VZPs zijn dus onderdeel van het landelijk dekkend netwerk waar LoLa naar streeft.
59	Inschrijffase	Nee	Uitvoering	Bijlage A Algemeen	Waar en in welke activiteit ligt volgens u het zwaartepunt van de werkzaamheden in het eerste jaar?	Het kiezen van een variant en het beschrijven en overeenkomen van een ieders rol hierin is het belangrijkste - dit landt dan in de technische ontwerpen. Dit staat los van het gegeven dat alle drie de activiteiten dienen te worden afgerond in 2023. Zie 6.1 van de vraagspecificatie.
60	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage A paragraaf 6.2	Kunt u aangeven wat de richtinggevend budgetten zijn van de onderdelen uit het eerste jaar van de opdracht? Hoe schat u de relatieve inspanning in van de zes activiteiten?	Per jaar is er max. € 325.000,- beschikbaar incl. BTW, incl. stelpost van € 35.000 incl. btw. Het is aan de inschrijver om conform de uit te voeren activiteiten een passend voorstel te doen binnen de geldende voorwaarden.
61	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A pagina 11, paragraaf 2.2	Kunt u onderbouwen waarom juist deze 5 pilotlocaties zijn uitgekozen?	Zie antwoord op vraag 65.
62	Inschrijffase	Nee	Uitvoering	Bijlage A	Kunt u aangeven met welke RWS onderdelen dient te worden afgestemd?	Deze zijn onderdeel van het programma-team, RWS draagt zorg voor het aansluiten van de juiste collega's als deze (nog) geen onderdeel van het programma-team vormen.
63	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A	Kunt u aangeven met welke andere ketenpartijen behalve Netbeheerder, RWS, VM, CPO afgestemd dient te worden?	EZK, IenW, ACM, RVB, opwekexploitanten.
64	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage A pagina 17, paragraaf 4.1	Kan er vanuit worden gegaan dat eventuele "live"overleggen in Utrecht (Westraven) plaats kunnen vinden?	Ja, in gezamenlijk overleg tussen ON en OG is een andere locatie ook denkbaar.
65	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A pagina 17, paragraaf 4.1	Kunt u een toelichting geven op wat er kan worden verwacht bij het verwerken van het Elaad onderzoek in de eigen rapporten?	Elaad onderzoek op dit moment de verwachte vermogensvraag en aantal snelladers per VZP (voor alle bemande VZPs van Nederland). Deze conclusies zijn de uitgangspunten van hoeveel vermogen we verwachten voor de VZPs en dus voor net aansluiting nodig is. Hierop zullen verdere berekeningen, zoals een BuCa, op gebaseerd moeten zijn. Ook de aannames onder Elaad over bijvoorbeeld bezettingsgraad, vermogen laders, zijn hierbij leidend.
66	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage A pagina 11, activiteit 2	Als voorbeeld van een van de varianten wordt het door Equans uitgewerkte concept genoemd dat na gunning beschikbaar komt. Indien Equans bij een van de aanbiedende partijen meedoet is er geen sprake van gelijk speelveld. Hoe gaat u hier mee om?	De informatie die door RWS bij deze uitvraag is verstrekt is voldoende voor het doen van een aanbieding. Hiermee is een gelijk speelveld geborgd. Het door Equans ontwikkelde concept dient als voorbeeld van een mogelijke uitwerking. Het is niet de bedoeling dat in het kader deze aanbesteding in de aanbestedingen reeds mogelijke oplossingen zijn uitgewerkt.
67	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Activiteit 1/Bijlage 1 vraagspecificatie	Dient bij optie 2) ook uitgezocht te worden of een GDS of MLOEA configuratie leidt tot de laagste kosten? En de toepasbaarheid van contractvormen richting netbeheerder (NONIrm en CBC)?	Dat zijn inderdaad mogelijke oplossingsrichtingen die we willen onderzoeken op technische, juridische en economische haalbaarheid voor alle ketenpartijen, dus ook netbeheiders meegerekend.
68	Inschrijffase	Nee	Proces	Activiteit 5/Bijlage 1 vraagspecificatie	Kan aangenomen worden dat de ruimte die het huidige tankstation in beslag neemt gebruikt kan worden voor elektrische laadinfrastructuur in de toekomst?	Ja, de beleidsvisie VZP van de toekomst is leidend. Dit betekent dat er wel ruimte voor waterstof op sommige VZPs vrijgehouden moet worden. Alle VZPs zullen dus in de toekomst zero emissie zijn.
69	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie 2.2 p.11	Zijn de varianten verschillend voor de twee hoofdbenaderingen? Tot in welke activiteit dienen alle varianten te moeten worden onderzocht of mag ON een voorstel doen voor het eerder af laten vallen van varianten in PVA?	Ja de varianten zijn verschillend voor de verschillende hoofdbenaderingen. Bij de hoofdbenadering 1) waarbij het Rijk de aansluiting aanvraagt en beheert is er een variant met en zonder opslag/opwek en een variant zonder. Bij de hoofdbenadering 2) waarbij de netbeheerder het net dichterbij brengt zijn er varianten met en zonder vermogensmanagement. De invulling van de variant(en) is in overleg en afhankelijk van bv toepassingsgebied.
70	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie 2.2 p.11	Zijn er nog meer varianten beschikbaar naast die van Equans, of moeten die zelf ontwikkeld worden?	Het uitgewerkte concept van Equans is de enige. Dit concept kan als input gebruikt worden. Echter als er andere technische ontwerpen mogelijk zijn die juridisch, economisch en technisch aantrekkelijker zijn zullen die verder worden ontwikkeld.
71	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie Algemeen	Wat houden 'maatschappelijke kosten' precies in? (Alleen gemeenschapsgeld?) Dus de gezamenlijke kosten van partijen: RWS, DSO en TSO? Volslaat de maatschappelijke kosten tot HS-MS station? Gaan netbeheerders deze kosteninformatie delen met ON of mag ON zelf aannames doen?	Maatschappelijke kosten zijn inderdaad gemeenschapsgeld en in deze casus de kosten van IenW, EZK, RWS en netbeheerders en de baten van RVB, de CPOs, de VM en de opwekexploitanten. De business cases zijn bedoeld om uiteindelijk tot een kWh opslag te komen, om te kijken of dit betaalbaar is voor de eindgebruiker. Voor variant 2 waarbij het net wordt uitgebreid naar de VZP toe kan het nodig zijn om een bredere scope te hebben dan tot het HS-MS station. We gaan er vanuit dat deze informatie door de netbeheerders wordt gedeeld, mocht dit niet het geval zijn dan mag de ON eigen aannames doen.
72	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie 2.1 p.7	Wat wordt verstaan onder een 'robuust basisconcept van een SOL'?	Robuust in de zin dat het een basisconcept is dat bij huidige en toekomstige wet- en regelgeving kan worden gerealiseerd.
73	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie 1.2.2 p.5	Wat is in subdoel 2 de definitie van 'toekomstvast'?	SOL heeft als richtjaar 2050 - dat zien wij als toekomstvast.
74	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage VI Lijst met leervragen	Hier staat vermeld, leervragen bij variant 1B. Het is niet duidelijk wat RWS bedoelt met variant 1B. Het zelfde geldt voor de ander gehanteerde koppen zoals leervragen bij variant 2B. Wij vernemen graag wat jullie hiermee bedoelen.	In de uitvraag gaan we uit van 2 hoofdbenaderingen 1, het Rijk vraagt een toekomst vast aansluiting aan en 2 de netbeheerder brengt het net dichterbij. Op beide hoofdbenaderingen zijn 1 of meer varianten mogelijk (in de uitvoering te bepalen). Waar we leervragen voor 1B of 2B aanduiden bedoelen we de leervragen voor de varianten op de hoofdbenadering 1 en 2.
75	Inschrijffase	Nee	Contract	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 19)	De volgende zin is onvolledig omtrent opnemen onderwerpen in offerte: 'Voor dit project in te projectleider met het leiden van complexe en technische projecten'. Kan RWS dit nader toelichten/de zin herschrijven?	Hier had moeten staan "Voor dit project in te zetten aantoonbare kennis van en ervaring van de projectleider met het leiden van complexe en technische projecten op het grensvlak van markt en overheid.
76	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 14)	Wordt de winnende prijs bepaald op onderdelen 1,2,3 of de totaalprijs inclusief optionele onderdelen?	De financiële inschrijving (onderdeel Prijs) gaat over de totaalprijs incl. optionele onderdelen en optiejaar. De opdracht wordt verleend aan de inschrijver die de inschrijving met de beste kwaliteitverhouding heeft gedaan. Bij de beoordeling welke inschrijver de inschrijving met de BPKV heeft gedaan worden de criteria gehanteerd als vermeld in bijlage E "EMVI-BPKV-beoordelingsformat". De uitwerking van deze criteria is weergegeven in de "Toelichting BPKV-criteria" in bijlage E. In het in bijlage E "Uitwerking BPKV-criteria voor de beste prijs-kwaliteitverhouding" opgenomen "EMVI-BPKV Toelichting" staat per sub-criterium de maximaal toe te kennen kwaliteitswaarde vermeld. Het berekeningsresultaat van het rekenblad is de 'Fictieve inschrijvingsom'.
77	Inschrijffase	Nee	Contract	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 14)	Het is niet duidelijk welke activiteiten/zaken onder stelpost vallen. Kan RWS dit nader toelichten?	Activiteit 6: Leerprogramma met kennisoverdracht valt onder de stelpost. Aanbestedende dienst ziet toe dat dit niet helder en duidelijk is gecommuniceerd in de stukken en zal daarmee de bijlage G op de stelpost aanpassen.
78	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 13)	Bij afloop project neemt RWS het beheer en onderhoud van het simulatieprogramma over?	Correct, het simulatieprogramma zal na het programma zelfstandig door RWS gebruikt worden voor de doorrekening van verschillende VZPs. Indien er specifieke zaken voor beheer en onderhoud voor het simulatieprogramma ingeregeld dienen te worden zal de aanbieder hier tijdig het gesprek met RWS moeten aangaan.
79	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 13)	Heeft RWS een voorkeur in welk programma het simulatieprogramma wordt geschreven?	Bij voorkeur in Excel of anders in een programma wat aanpasbaar blijft door voortschrijdend inzicht en algemeen bruikbaar is in de markt en RWS. Een keuze voor een programma zal in overleg tussen aanbieder & RWS na aanbesteding gebeuren.
80	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 13)	Bij activiteit 5 wordt gesproken over wachttijd voor alle VZPs. Kan RWS toelichten wat verstaan wordt tot wachttijd?	Wachttijd is hoe lang de bestuurder van het voertuig moet wachten tot dat er een laadpaal beschikbaar komt om te laden.

					Er worden allerlei afstemmingsmomenten benoemd bij verschillende activiteiten, wie draagt er zorg voor dat alle partijen worden uitgenodigd, en er een locatie beschikbaar is. Vinden de fysieke afspraken plaats op kantoor van RWS of mag dit ook bij de ON?	Het plannen van deze afspraken ligt bij de ON, het aandragen van contactgegevens van de aanwezigen ligt bij OG. In afstemming zal de locatie van deze overleggen bepaald worden, dat kan zowel bij OG als ON.
81	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie -algemeen	Bij de activiteiten wordt verlangd dat VZP partijen feedback geven en zaken toetsen. Zorgt RWS voor de onkostenvergoeding richting deze partijen?	RWS voorziet geen onkostenvergoeding voor deze partijen, veelal zijn dit rijkspartijen en dit is ongebruikelijk.
82	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie -algemeen	.	.
83	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	Bij activiteit 3 wordt gesproken over vijf pilotlocaties. Is recent nog met de netbeheerders afgestemd omtrent maximale beschikbare netaansluiting per locatie? Wij gaan er vanuit dat RWS de beschikbare netaansluiting per locatie aanlevert.	Er is frequent overleg met netbeheerders over de pilot locaties. De beschikbare netcapaciteit is in veel gevallen op korte termijn niet toereikend en realisatietermijn overstijgt de duur van dit pilot- en leerprogramma. De aansluitingen met het net zullen dan ook niet door RWS tijdens het pilot- en leerprogramma gerealiseerd kunnen worden. Het betreft wel alle voorbereidingen voor deze realisatie. Mogelijk wordt een van de voorgenomen locaties ingewisseld voor een pilotlocatie waar op korte termijn een aansluiting te realiseren is.
84	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	Bij activiteit 3 wordt gesproken over vijf pilotlocaties, zijn deze locaties onderscheidend genoeg. Hierbij denkend aan afstand tot middenspanningsstation netbeheerder of reeds aanwezigheid van laadinfra/duurzame opwek exploitant, vrije ruimte voor realiseren infrastructuur of aanwezigheid overige assets?	Aanbestedende dienst denkt van wel, maar staat ook open voor suggesties. De pilotlocaties liggen niet allemaal vast en kennen ook individuele problematiek waardoor ze af kunnen vallen.
85	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	Bij activiteit 3 wordt gesproken over vijf pilotlocaties. Hoe is RWS gekomen tot deze vijf pilotlocaties?	We hebben naar een aantal aspecten gekeken: spreiding over RWS-regio's, nabijheid van een zonnepark, verschillende netbeheerders, etc. Zoals al eerder geantwoord pilotlocaties kunnen wisselen als daar aanleiding voor is.
86	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie -algemeen	In hoeverre valt het binnen de invloedssfeer van de opdrachtnemer dat derde partijen zoals CPO's of VM of opwekexploitanten niet pro-actief meedoen met deze pilot?	Deze opdracht vraagt om een ketensamenwerking waar ook CPO's of andere marktpartijen bij betrokken zijn. De invloedssfeer van de opdrachtnemer is daarin niet zo verstrekkend dat participatie van ketenpartijen afgedwongen kan worden. In de risicobeheersing wordt gevraagd hier wel alert op te zijn en iom de opdrachtgever te zoeken naar juiste betrokkenheid van benodigde partijen.
87	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	Bij activiteit 2 staat bij desresultaat 5 vermeld dat er een keuze gemaakt wordt voor een variant. De mogelijkheid is dat een voorkeursvariant verzorgingsplaats afhankelijk is, hoe ziet RWS dit? □ goede vraag - moeten we die in deze fase al stellen? Strategische afweging.	Goede vraag. Dit kan inderdaad het geval zijn. Aanbestedende dienst zal dan moeten nagaan hoe vaak een dergelijke variant zich in de praktijk zal voordoen en daaruit afleiden of dat legitieme om een variant uit te werken. Een dergelijke beslissing zal voorgelegd worden aan de stuurgroep.
88	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	Bij activiteit 2 worden allerlei varianten uitgewerkt. Dient men deze varianten uit te werken voor beide hoofdbenaderingen?	Voor beide hoofdbenaderingen dienen 1 of meerdere varianten te worden uitgewerkt. De varianten verschillen. Welke varianten en de mate van uitwerking is in overleg.
89	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Afstand lokale opwek	Welke afstand hanteert RWS voor 'lokale opwek'?	Eerste benadering is dat deze afstand de business case van de exploitant niet mag frustreren.
90	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	Bij activiteit 2 wordt gekeken naar lokale opwek. Dient deze opwek plaats te vinden op de verzorgingsplaats of mag dit ook een naburig zonne- of windpark zijn?	Dit hoeft niet op het perceel van de VZP zelf te zijn. Opwek in de nabijheid zal ook een optie zijn om te onderzoeken. Bij twee van de pilots dient de koppeling met een groot zonnepark (+10MW) nabij de VZP te worden onderzocht.
91	Inschrijffase	Nee	Proces	Relatie met ketenpartijen	Welke relatie heeft RWS op dit moment met de ketenpartijen die betrokken zijn bij SOL?	RWS is reeds in goed overleg met bijna alle ketenpartijen - de netbeheerders, IenW en EZK spreken wij in ieder geval eens in de zes weken. Met RVB, ACM op minder frequente basis in overleg.
92	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 11)	o.a. bij activiteit 2 moeten zaken afgestemd worden met verschillende ketenpartijen. Heeft RWS reeds contacten met deze partijen, zijn de contactpersonen bekend en draagt RWS zorg dat alle partijen aansluiten en hier tijd hier voor vrij maken?	RWS is reeds in goed overleg met bijna alle ketenpartijen - de netbeheerders, IenW en EZK spreken wij in ieder geval eens in de zes weken. Met RVB, ACM op minder frequente basis in overleg. RWS draagt dus zorg voor het aandragen van deze contacten en hun commitment aan dit pilot- en leerprogramma.
93	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 9)	Bij activiteit 1 staat als desresultaat vermeld dat de maatschappelijke kosten en baten tussen beide hoofdbenaderingen worden vergeleken. Wie bepaald de uiteindelijk keuze en wanneer wordt deze keuze gemaakt?	In Q4 2023 wordt uiteindelijk de keuze gemaakt voor de varianten (zie pagina 20). Deze keuze wordt uiteindelijk genomen door de klantbeoordelingscommissie, waarbij alle betrokken departementen zich conformabel voelen in de van hun verachting. Dit is een goede vraag die we tijdens het pilot- en leerprogramma willen beantwoorden. We willen toetsen of het SOL concept voldoende toegevoegde waarde biedt voor alle partijen, dus ook de bestaande aangesloten.
94	Inschrijffase	Nee	Proces	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 9)	Is het voor RWS te overwegen om de bestaande aansluitingen op een verzorgingsplaats niet aan te sluiten op de SOL indien hier een goede onderbouwing voor is?	Het SOL programma heeft als doel een toekomst vaste aansluiting te realiseren tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Initieel zal dit een desinvestering lijken. Echter op de lange termijn (waar SOL een oplossing voor hoopt te zijn) zullen de bestaande netaansluitingen niet toereikend zijn en altijd een upgrade vragen. Het overstappen naar een mogelijke SOL oplossing zal dus met betrokken partijen overeen gekomen moeten worden zodra de bestaande aansluiting niet meer toereikend is en direct over gegaan kan worden naar een toekomst vaste aansluiting in plaats van een iets grotere aansluiting die na een beperkt aantal jaren moet worden afgescheven.
95	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 9)	Uitgaande dat bestaande overige assets ook aangesloten moeten worden op de SOL. Dan betekent het dat de bestaande netaansluitingen op de VZP's komen te vervallen. Is RWS zich ervan bewust dat de bestaande bekabeling tussen de netaansluiting op VZP van de verschillende partijen en de middenspanningsstation van netbeheerder ontarmeld dienen te worden met als gevolg extra kosten?	
96	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 9)	bij activiteit 1 staat het volgende vermeld: 'alle elektra gebruikers op VZP aansluiten op het stopcontact op land'. Het is ons niet duidelijk of dit alleen betrekking heeft op snelladers of ook op de bestaande assets op de verzorgingsplaatsen zoals tankstations, restaurants en openbare WC. Graag ontvangen wij hiervan een nadere toelichting.	Aanbestedende dienst denkt dat het meest efficiënt is als alle gebruikers van elektriciteit op de VZP aansluiten op het SOL.
97	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 9)	Wat is de rol van de VZP partners in het project?	Samenwerking tussen de ketenpartners en Rijkspartners is essentieel voor het slagen van het pilotprogramma. Met meerdere partners (netbeheerders, IenW, EZK) zijn al samenwerkingsverbanden gelegd, voor sommige moet dit nog verdiept worden tijdens het Pilot- en leerprogramma. Governance structuur wordt op dit moment opgezet en zal een interdepartementaal karakter hebben. RWS streeft erna om deze governance uiterlijk 1 april ingevuld te hebben.
98	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 9)	Bij activiteit 1 wordt gesproken over het uitwerken van concept SOL, waar precies ligt de demarcatie tussen Stopcontact op land en de partijen op VZP? Realisatie RWS alleen de aansluiting en de middenspanningsverdeler met afgaande velden naar de verschillende klanten of realiseert RWS ook de compactstations om te transformeren naar laagspanning/laadpalen?	In deze demarcatie zijn nog keuzes te maken in dit pilot- en leerprogramma. Er zal in overleg met laadpaal exploitanten gekeken moeten worden waar een logische knip ligt.
99	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 5)	In hoeverre dient rekening gehouden te worden met snelladers of langzaamladers voor vrachtwagens op verzorgingsplaatsen en is de logistieksector ook betrokken hierbij?	De scope van het project is inclusief bestelvoertuigen en vrachtwagens. Het Elaad onderzoek kijkt alleen naar snelladers voor vrachtwagens op VZP's overdag. De logistieke sector is tot op heden nog niet betrokken bij het SOL programma.
100	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 5)	Bij dit project lijkt de focus te liggen op snelladers voor auto's is dat correct? Of gaat het hier ook om laadinfra voor logistiek?	Het gaat ook om laadinfrastructuur voor bestelvoertuigen en vrachtwagens. Wij hanteren voor hun laadbehoefte op VZP's de cijfers van Elaad die in februari 2023 beschikbaar komen en waarbij de aannames afgestemd zijn met TNO, PBL, het KIM, Pantela, REVNEXT en NKL.
101	Inschrijffase	Nee	Inhoud	Bijlage 1 Vraagspecificatie (blz 5)	Wat verstaat RWS onder de definitie snelladers, vanaf welk vermogen ziet men snelladers?	Voor personenvoertuigen is het 350 kW. Voor bakwagens is dit tussen de 150-350 kW. Voor trekker-opleggers 1000 kW. (Bron hiervoor zijn de Outlook van Elaad).
102	Inschrijffase	Nee	Contract	Bijlage C EMVI 2.3 risicobeheersing	Dienen de risico's binnen de invloedssfeer van de opdrachtnemer te liggen of mogen deze ook in de invloedssfeer van de Opdrachtgever liggen?	Het betreft alle risico's voor het uitvoeren van de opdracht. Deze kunnen bij de opdrachtnemer liggen, maar ook deels of geheel afhankelijk zijn van andere partijen.
103	Inschrijffase	Nee	Contract	Bijlage C EMVI 2.3 risicobeheersing	Zijn er eisen omtrent methode/opbouw van risicobeheersing?	Er wordt geen vaste vorm voorgeschreven. Wel wordt er een risicodossier verwacht. Het risicodossier bevat voor elk risico de oorzaak, risico en consequentie. Mitigerende maatregelen worden beschreven en het restrisico wordt getuid om een acceptabel risicoprofiel over te houden. Dit dient gekwantificeerd te worden in termen van kans x impact waardoor grote en kleine risico's te onderscheiden zijn. Regelmatig worden alle top risico's besproken in een voortgangsoverleg. Elk kwartaal wordt een risicosessie belegd om het risicodossier te herijken. De interval frequentie wordt regelmatig geëvalueerd om te zien of we 'in control' zijn.
104	Inschrijffase	Nee	Contract	Bijlage C EMVI 2.3 risicobeheersing	Hoeveel risico's wil de RWS minimaal en maximaal zien?	Alle risico's die het uitvoeren van de opdracht kunnen belemmeren dienen opgenomen te worden. Hierbij is niet gekwantificeerd hoeveel dat er zouden moeten zijn.
105	Inschrijffase	Nee	Contract	Bijlage C EMVI - 2.1 beschrijving plan van aanpak	Wat zijn de eisen aan het Plan van aanpak qua aantal pagina's, opbouw etc?	Opdrachtgever heeft geen vormvereisten meegegeven omdat zij van mening is dat Opdrachtnemer ook zonder dergelijke richtlijnen in staat is een helder en prettig leesbaar plan van aanpak te verzorgen.